

Kratki prikaz Nacrta međunarodne konvencije za borbu protiv širenja glavnih zaraznih bolesti riba

Već se više od deset godina u okviru Organizacije Ujedinjenih nacija za prehranu i poljoprivredu raspravlja o potrebi stvaranja međunarodne kontrole ribljih bolesti, koje se naročito šire u međunarodnom prometu riba i ribljih jaja. Na Simpoziju o glavnim zaraznim bolestima riba u Evropi i njihovoj kontroli, koji je održan 1972. g. raspravljalo se o osam glavnih bolesti, i to o zaraznoj nekrozi gušterače (IPN), virusnoj hemoragičnoj septikemiji kalifornijske pastrve (VHS), zaraznoj nekrozi, nekrozi haematopoietic (INH), UDN, furunkulozi, vrtičavosti pastrva, zaraznoj vodenoj bolesti šarana, zaraznoj upali plivajućeg mjehura. Zatim je na sedmom zasjedanju Savjetodavne Evropske komisije za kopnene vode (EIFAC) donesena Preporuka, prema kojoj su članovi Sekretarijata EIFAC-a trebali izraditi nacrt dokumenta za stvaranje jednoobraznog sistema međunarodne kontrole, čije konstituiranje bi omogućilo izdavanje potvrda o zdravstvenom stanju riba i ribljih jaja, koja se stavljaju u promet.

19 zemalja među kojima i Jugoslavija složilo se, da se održi sastanak na kojem će se prodiskutirati o nacrtu takve konvencije i on je održan ove godine u Aviemoru u Škotskoj, od 30. travnja do 1. svibnja.

Nacrt Konvencije predviđa da izvoz i uvoz riba i njihovih jaja između ugovornih strana prati Uvjerenje o zdravstvenom stanju. Ako takav dokumenat ne postoji trgovina - posao se neće obaviti. Izuzetak od tog pravila su ribe ili jaja koja su u tranzitu kroz zemlju potpisnicu Konvencije, ali pod uvjetom da riba ili jaja nisu puštena iz njihovih kontejnera i da nikakva voda ili ostaci ambalaže tih kontejnera nije ostalo, kao i kad se bona fide, radi znanstvenih istraživanja bolesti riba, uvoze ili izvoze njihovi uzorci.

Međunarodno uvjerenje o bolesti riba je potvrda koju mogu izdati ovlašteni organi zemlje izvoznice, a bazirat će se na pregledu izvora ribe ili jaja pregledom svake individualne izvozne pošiljke, a u skladu s postupkom pregleda i metodama dijagnoze koje su objavljene kao dodaci (aneksi) Konvenciji. Ovaj član Konvencije ne sužava prava ugovornih strana na primjenu kontrolnih mjera (pregledi, karantene), kad se smatra da su one neophodne.

Uz nacrt tog člana priložena su tri aneksa, kao nacrti za uvjerenja za bolesti riba, za žive ribe familije salmonidae i familije cyrinidae, te za jaja iz familije salmonidae. U nacrtu tog uvjerenja za familiju salmonidae obuhvaćeno je pet bolesti: IPN, IHN, VHS,

furunkuloza i vrtičavost pastrva i ono garantira da žive ribe i jaja nisu zaražena tim zaraznim bolestima. Nacrt uvjerenja za žive ribe familije cyprinidae obuhvaća zaraznu vodenu bolest šarana (IDC).

Za provođenje Konvencije u život predviđeno je u svakoj zemlji osnivanje organa odgovornih za preglede i izdavanje uvjerenja u skladu s pravilima konvencije, Sekretarijata kao organa za odnos FAO—Konvencija i Znanstvenog savjetodavnog odbora za bolesti riba i njihovu kontrolu. Taj odbor bi bio sastavljen od stručnjaka za bolesti riba i obavještavao bi ugovorne strane i Sekretarijat o svakom interesantnom znanstvenom sadržaju, važnom za Konvenciju, a naročito o svemu što je u vezi s aneksima Konvencije.

Ugovorne strane obavezuju se na davanje što potpunijih izvještaja o izbivanju bilo koje bolesti navedene u aneksu Konvencije, te o svim mjerama i učincima poduzetim za sprečavanje njenog širenja. Predviđeno je također periodično obavještavanje o mjerama kontrole, o količini izvezenih i uvezenih riba i ribljih jaja, o broju izdanih uvjerenja, te je posebnim članom utvrđena obaveza međusobne pomoći na znanstvenom, tehničkom i administrativnom planu.

Smatram, da je donošenje ovakve Konvencije za Jugoslaviju vrlo interesantno, tim više jer je u postupku donošenje Pravilnika za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti riba i rakova, pa bi već sada trebalo neka rješenja komparirati ili usklađivati.

